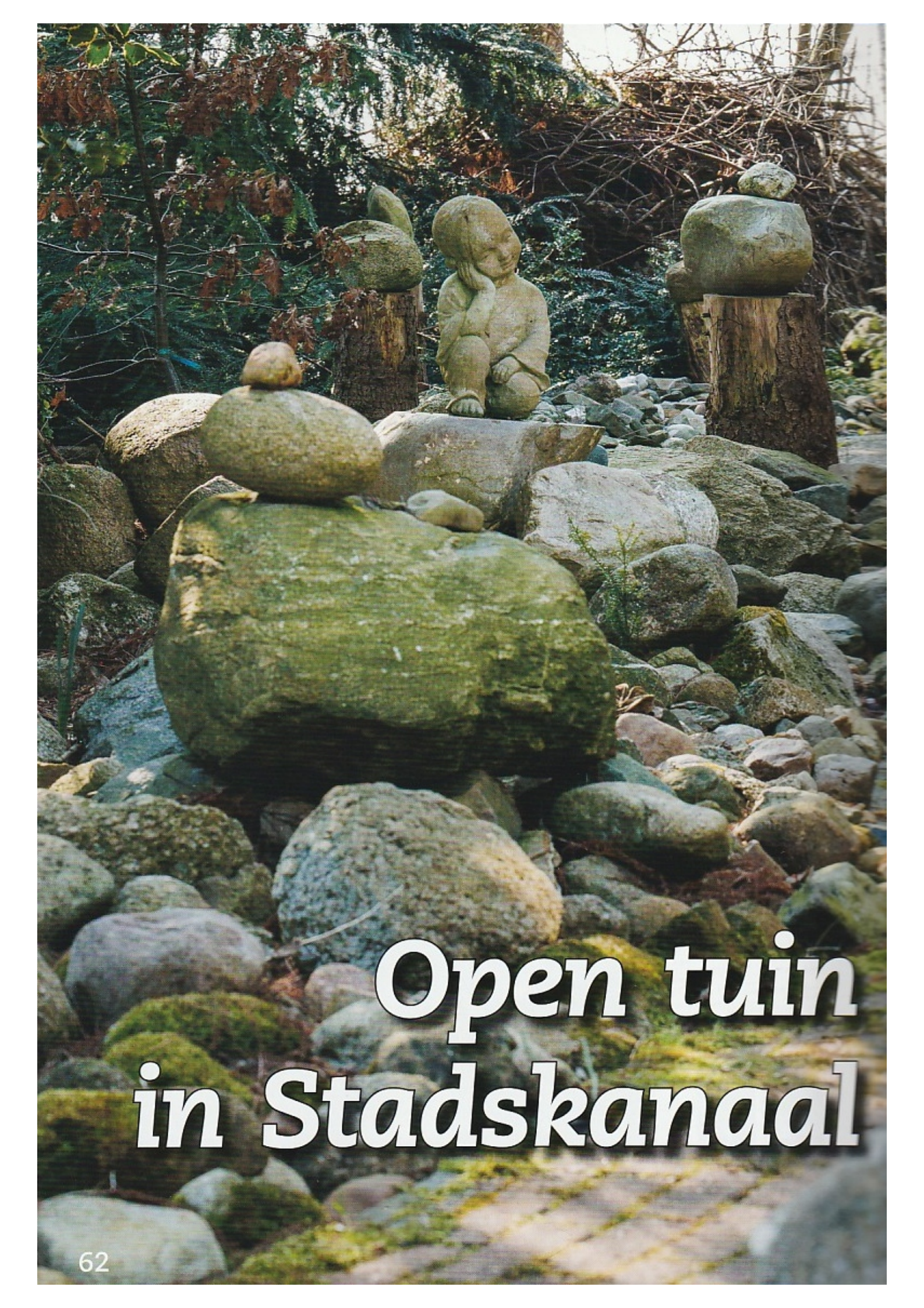
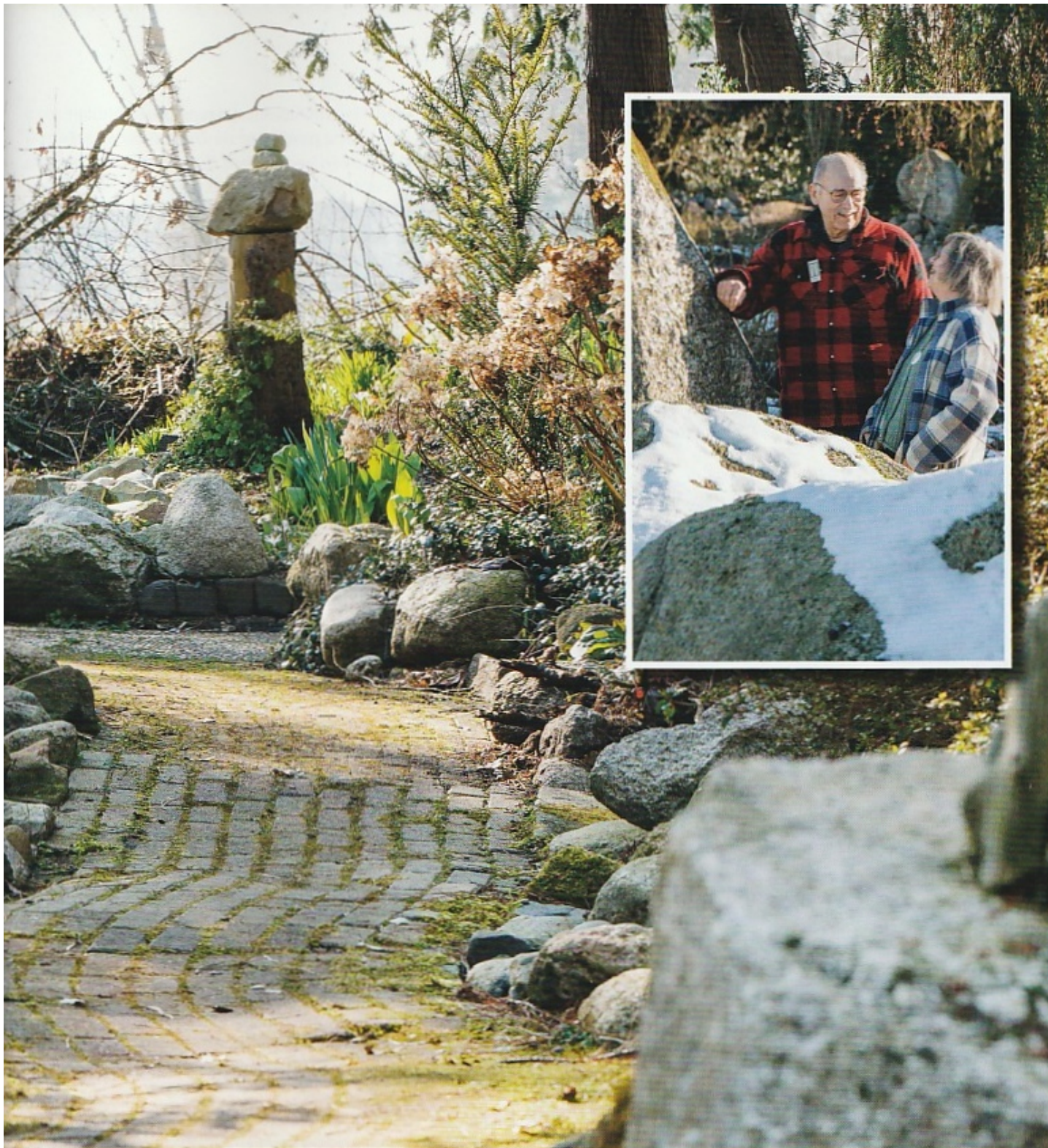

A photograph of a garden installation. In the center, a stone sculpture of a child sits on a large, flat rock. The child is depicted in a contemplative pose, with one hand resting on their chin. Surrounding the central figure are several other stone elements: a large, rounded stone in the foreground, and three wooden stumps, each topped with a balanced stack of smooth, rounded stones. The ground is covered with numerous smaller, mossy rocks. The background is filled with dense foliage, including evergreen trees and bare branches, suggesting a natural, wooded setting.

Open tuin in Stadskanaal

De winter een saaie, kleurloze periode? Niet voor Anna en Tinus uit Stadskanaal. Want vanaf eind januari barst er in hun tuin een zee van kleuren los en rijden tuinliefhebbers af en aan om dit spektakel te bewonderen

T Jacqueline Bras **F** Otto Kalkhoven

In 1969 kochten Tinus Scheltens, gepensioneerd hovenier, en zijn vrouw Anna dit plekje aan de Zijdstukkerweg. Een vervallen huis met een boomgaard. Er was water en elektra, maar daar was ook alles mee gezegd. Ze transformeerden het door de jaren heen tot de woning die het nu is en het werd ook het thuis waar hun drie kinderen opgroeiden.

Die zijn alle drie al lang uitgevlogen, maar waar ze vroeger hielpen met kleine klusjes in de tuin, komen ze nu helpen met groot onderhoud. 'We doen nog zoveel mogelijk zelf, maar we worden ouder en het is fijn dat zij dan de klussen oppakken die voor ons te zwaar worden', vertelt Tinus glimlachend. 'En aan het eind van de dag halen we Chinees en hebben we een gezellige avond met elkaar, dat is altijd een feestje!'

Maar terug naar hoe het ooit begon. Hoe werd dat huisje-met-boomgaard de huidige Stonefarm, met zijn kenmerkende keien en duizenden vroege bolgewassen? Het antwoord blijkt simpel. Met een paar exemplaren, zoals iedere verzameling begint. En door de jaren heen werden het er meer en meer.

Tinus en Anna kregen de mogelijkheid om eerst een hectare links van hun perceel te kopen en later een hectare rechts. Ze begonnen met de aanleg van een tuin in Engelse landschapsstijl; een stijl zonder symmetrie en evenwicht, die in de tweede helft van de achttiende eeuw in de mode kwam.

Een Engelse tuin is parkachtig, met slingerpaden, weelderige bloemenborders, hoogteverschillen, vijvers, solitaire bomen, bosschages langs de randen en decoratieve, liefst nutteloze, bouwwerken, zogenaamde 'follies'.

En die folly staat er, sinds 2015. Opgetrokken uit stenen die Tinus ergens op de kop tikte en gemetseld naar een schets die hij zelf maakte. Inmiddels ziet het bouwwerk er oud en een beetje bemost uit, maar hij heeft er de eerste jaren wat liters karnemelk op gesmeerd om dat proces te versnellen.

Voor de enorme verzameling stenen en keien hoefden ze niet ver te reizen, die komen allemaal uit de omgeving. In de ijstijd kwamen veel keien vanuit Scandinavië in Groningen en Drenthe terecht en in de negentiende eeuw werden ze gebruikt voor de aanleg van dijken en de verharding van zandwegen. Tijdens het ploegen van de omliggende akkerlanden kwamen boeren nog wel eens een zwerfkei tegen en Tinus sleepte die maar wat graag naar zijn tuin.

En al zijn het er honderden, ze liggen zo verspreid over het perceel dat het er heel natuurlijk uit ziet en het lijkt of de tuin zich juist rond de keien heeft gevormd in plaats van dat ze handmatig zijn toegevoegd.

Over alle verzamelingen en liefhebberijen vertelt het stel

even enthousiast. De mineralen en fossielen, die in de tuin verspreid liggen, worden bij naam en vindplaats genoemd en ook veel bomen en planten in de tuin blijken een verhaal of bijzondere herkomst te hebben.

Zo ook sneeuwklokje 'Tinus'. Een dubbelbloemig sneeuwklokje uit de tuin van zijn oma, toen al een galanthofiel, een sneeuwklokjesliefhebber. Zijn moeder kreeg er een aantal mee toen ze uit huis ging en Tinus vervolgens weer van zijn moeder toen hij uit huis ging.

Een naam was niet te achterhalen, dus noemde hij het gek-scherend 'Tinus'. Inmiddels heeft het bijzondere bloempje wel een naam en staat hij officieel geregistreerd als *Galanthus nivalis* Flore pleno 'Tinus'.

Dat die eerste soort het begin was van de verzameling die ze nu hebben, hadden ze toen niet kunnen vermoeden. Door de jaren heen zijn steeds meer soorten toegevoegd door onderling te ruilen met andere verzamelaars en door af en toe nieuwe soorten te kopen op beurzen.

En niet alleen sneeuwklokjes. In de oude boomgaard bloeit in het vroege voorjaar een tapijt van verschillende soorten krokussen, door de hele tuin voorjaarsbollen en stinzenplanten en in het schaduwdeel slingert een 'cyclamenpad'.

Ze zijn gestopt met alle soorten te benoemen. Labels raken kwijt, worden meegenomen of verwisseld, of bolletjes gaan zelf aan de wandel. De meeste bezoekers genieten gewoon van het geheel en de echte liefhebbers achterhalen de namen toch wel.

Al sinds de jaren tachtig is de tuin opengesteld voor bezoekers. In andere delen van Nederland waren al tuinen te bezoeken, maar er werd nog gezocht naar tuinen in Groningen. 'Mijn schoonvader vond dat wij ons maar moesten opgeven', herinnert Anna zich, 'we hadden net de eerste borders ingeplant, dus in onze ogen was het nog niet zoveel, maar de bezoekers waren enthousiast. We schonken koffie en thee en lieten mensen op hun gemak rondkijken en dat doen we nog steeds op die manier. We vragen een vrije gift en daarvan kopen we dan weer bollen of planten.'

In een artikel uit 1996, te lezen op de website van de Stonefarm, geeft Anna nog aan dat het bezoekersaantal wel wat omhoog mag. Dat Stadskanaal voor veel mensen toch te ver is of lastig te vinden.

Maar inmiddels is dat niet meer aan de orde. Met name in het vroege voorjaar weten honderden liefhebbers hun weg naar de tuin te vinden tijdens de sneeuwklokjes- en krokus-zondagen en ook tijdens open tuindagen van Groei&Bloei en Het Tuinpad Op wordt de tuin veelvuldig bezocht door bezoekers uit binnen- en buitenland.

In 2008 ontstond de Groninger bloembollenroute met in eerste instantie open dagen in april en later in februari en maart. Tinus en Anna zijn deelnemers van het eerst uur. Dat vergt voorbereiding in een periode dat de meeste mensen hun tuin met rust laten, maar dat hebben ze er voor over.

Er wordt wat eerder gesnoeid en vaak piepen in december al sneeuwklokjes boven de grond, dus wordt het gazon continu bladvrij gehouden. Met bamboe stokken creëert Tinus een wandelroute langs de bollenpracht, om zo beschadiging van het moois te voorkomen. Hij is iedere dag wel even in de tuin bezig.

Tijdens de Groninger bloembollenroute zijn bezoekers welkom om hun tuin en die van de andere deelnemers, in Westerlee, Winschoten en Oostwold, te bezoeken. Vier tuinen die verschillend zijn qua grootte en aanleg, maar allemaal even de moeite waard zijn om te bewonderen in deze koudste periode van het jaar.

Op 22 februari, 1 maart en 8 maart is de Stonefarm open van 11.00 tot 17.00 uur. Groepen zijn op afspraak welkom op andere dagen. Informatie over de sneeuwklokjesroute is te vinden via www.hettuinpadop.nl/tuinagenda. Verder in het jaar, op 25 en 26 juli, is de tuin te bezoeken tijdens het opentuinweekend van Groei&Bloeï afdeling Stadskanaal (www.opentuinweekendstafettegroningen.nl)

The Stonefarm
Tinus en Anna Scheltens
Zijdstukkerweg 7
9501 LB Stadskanaal
0599-612203
tinus.anna@stonefarm.nl
www.stonefarm.nl

GROEI & BLOEI

